

ศินีนาด กุลาวงค์, พัชริดา วรศาลศิริ, เบญจรงค์ สังขรักษ์, พจมาน ศิริอารยาภรณ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักโรคระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 20 ระหว่างวันที่ 18 - 24 พฤษภาคม 2557 สำนักโรคระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข จังหวัดอำนาจเจริญ สุนัขที่ตรวจพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเป็นสุนัขเพศเมีย อายุประมาณ 5 ปี โดยทั่วไปจะมีลักษณะนิสัยขี้เล่น ชอบเล่นสนุกสนานกับเด็ก ๆ และเจ้าของ สุนัขเริ่มมีนิสัยเปลี่ยนแปลง มีอาการซึมเศร้าและไม่ยอมกินอาหารประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนตาย และ 1 วันก่อนตายจะมีลักษณะดุร้ายวิ่งกัดสุนัขตัวอื่นจำนวน 6 ตัวและกัดคนทั่วไป สุนัขเริ่มกัดคนในวันที่ 8 พฤษภาคม 2557 และตายในวันที่ 9 พฤษภาคม 2557 ผลการตรวจวินิจฉัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ตอนล่าง) โดยวิธี Fluorescent Antibodies Test (FAT) ผลพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าจากการสอบสวนพบผู้สัมผัสโรคทั้งหมด 10 ราย เพศชาย 6 ราย เพศหญิง 4 ราย โดยแบ่งเป็นผู้ถูกสุนัขกัดมีแผล เลือดออก 6 ราย ผู้ถูกกัดไม่มีแผล ไม่มีเลือดออก 3 ราย และปศุสัตว์ตำบล ผู้ตัดหัวสุนัขไปส่งตรวจที่มีการสัมผัสเลือดและน้ำลายสุนัขจำนวน 1 ราย จากการสอบถามเพิ่มเติมพบว่าผู้ที่ถูกสุนัขกัดทั้ง 9 ราย ถูกสุนัขกัดในวันเดียวกันทั้งหมด คือ วันที่ 8 พฤษภาคม 2557 และผู้สัมผัสทั้ง 10 รายได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าครบทุกคน โดยได้รับวัคซีนชนิด PCEC ทั้งนี้ไม่มีผู้สัมผัสรายใดได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง ทีมสอบสวนโรคดำเนินการค้นหาผู้สัมผัสโรคในชุมชนและแนะนำให้ผู้สัมผัสโรคมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แนะนำและให้สุศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชนในบริเวณใกล้เคียง

2. ไข้หวัดใหญ่ชนิด A H1N1/2009 เสียชีวิต จังหวัดนครราชสีมา ผู้เสียชีวิต เพศหญิง อายุ 22 ปี เป็นผู้ป่วยพิการมีโรคประจำตัว เป็น Epilepsy และ Hydrocephalus เคยผ่าตัดสมองมาแล้ว 5 ครั้ง เริ่มป่วยเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2557 ด้วยอาการ ไข้ ไอมีเสมหะ เจ็บคอ มีน้ำมูก หอบเหนื่อย ปวดกล้ามเนื้อ ปวดศีรษะ และถ่ายเหลววันละ 2 ครั้ง ไม่ได้รับการรักษาที่ใด ต่อมาวันที่ 17 พฤษภาคม 2557 เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปากพอง ด้วยอาการ ไข้ ไอ หอบเหนื่อยมากขึ้น แพทย์วินิจฉัย Pneumonia

with Acute Respiratory Failure ใส่ท่อช่วยหายใจ ก่อนส่งตัวผู้ป่วยไปที่โรงพยาบาลมหาราช นครศรีธรรมราช เวลา 11.30 น. ในวันเดียวกัน แรกรับ อุณหภูมิร่างกาย 37.5 องศาเซลเซียส ชีพจร 130 ครั้งต่อนาที ผลการฉายรังสีปอด พบ Ground glass และ Blunt costophrenic angle ที่ปอดทั้งสองข้าง ผลการตรวจนับความสมบูรณ์ของเลือด พบเม็ดเลือดขาว 8,700 เซลล์ต่อลูกบาศก์ มิลลิเมตร นิวโทรฟิลร้อยละ 78 ลิมโฟไซต์ร้อยละ 15 เกล็ดเลือด 92,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เก็บตัวอย่าง suction จากช่องปอด ส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 11 สุราษฎร์ธานี ผลพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ชนิด A H1N1/2009 แพทย์วินิจฉัย Septicemia with Pneumonia H1N1 และเสียชีวิตในวันเดียวกัน เวลา 21.10 น. ทีมสอบสวนโรคดำเนินการค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติม เฝ้าระวังติดตามผู้สัมผัสร่วมบ้านและให้ความรู้แก่ญาติผู้เสียชีวิตเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่

3. อาหารเป็นพิษ จังหวัดตาก จำนวน 98 ราย เป็นนักเรียนและครูโรงเรียนตำรวจแห่งหนึ่ง บ้านห้วยระพีรัง หมู่ 8 ตำบลพะวอ อำเภอแม่สอด อัตราป่วยร้อยละ 84.48 (จากประชากรทั้งหมด 116 คน) กลุ่มอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแม่สอด ระหว่างวันที่ 23 - 24 พฤษภาคม 2557 ในแผนกผู้ป่วยนอก 54 ราย ผู้ป่วยใน 44 ราย ผู้ป่วยรายแรกเริ่มป่วยเวลาประมาณ 17.00 น. ของวันที่ 23 พฤษภาคม 2557 รายสุดท้ายเริ่มป่วยวันที่ 24 พฤษภาคม 2557 พบผู้ป่วยมากที่สุดวันที่ 23 พฤษภาคม 2557 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาการอาเจียนร้อยละ 59.8 รองลงมา คลื่นไส้ร้อยละ 55.9 และปวดท้องร้อยละ 48 ตามลำดับ โดยมีระยะฟักตัวประมาณ 5 ชั่วโมง จากการสอบสวนโรคเพิ่มเติมพบว่า เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2557 ได้มีประชาชนจากหลายอำเภอในจังหวัดตาก นำอาหารมาเลี้ยงเด็กนักเรียนและครูโรงเรียนดังกล่าว รายการอาหารที่รับประทาน ได้แก่ ต้มจืดฟักน่องไก่ แกงหน่อไม้ต้องใส่หมู ข้าวผัดไข่ใส่หมู ไอคkrimโบราณ ไอคkrimถั ถั่วฝักยาวผัดใส่หมู ขนบึงปิ้งใส่สับปะรด และเงาะ อาหารที่สงสัย คือ ข้าวผัดไข่ใส่หมู

เนื่องจากผู้ป่วยบางรายให้ข้อมูลว่า ข้าวผัดมีกลิ่นบูดประกอบกับผู้ที่รับประทานข้าวผัดไข่ใส่หมูแล้วป่วยมีมากกว่าผู้ที่ไม่ได้รับประทานถึง 5 เท่าและมีความสอดคล้องกับผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งตรวจพบเชื้อ *Staphylococcus aureus* ในอุจจาระผู้ป่วย อาหารและผู้เกี่ยวข้องกับการบริการอาหาร ทีมสอบสวนโรคได้เก็บตัวอย่างอาเจียนผู้ป่วยจำนวน 4 ตัวอย่างให้ผลลบทั้งหมด พบเชื้อ *Staphylococcus aureus* ในอุจจาระผู้ป่วยจำนวน 9 ราย ในตัวอย่างอาหาร คือ ข้าวผัดหมู 1 ตัวอย่างและในโพรงจมูกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริการอาหาร 1 ราย โดยส่งตัวอย่างทั้งหมดตรวจทางห้องปฏิบัติการโรงพยาบาล แม่สอด ในวันที่ 23 พฤษภาคม 2557 และให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ผู้ประกอบอาหารและผู้ผลิต ถึงโอกาสเสี่ยงต่อการได้รับเชื้อโรคและการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเพื่อหลีกเลี่ยงจากการรับประทานอาหารเป็นพิษ

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์การระบาดของโรคโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2012 ระหว่างวันที่ 19 - 25 พฤษภาคม 2557 สถานการณ์โรคโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ 2012 พบรายงานผู้ป่วยรายใหม่ในประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นหลัก โดยมีข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 19 - 21 พฤษภาคม 2557 ดังนี้

- ประเทศซาอุดีอาระเบีย เว็บไซต์กระทรวงสาธารณสุข

ประเทศซาอุดีอาระเบีย มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่จำนวน 9 ราย เป็นเพศชาย 6 ราย หญิง 3 ราย กระจายตามเมืองต่างๆ ดังนี้ เมืองริยาด 2 ราย เจดดาห์ 2 ราย เมดีน่า 3 ราย ทาอีฟ 1 รายและเมกกะ 1 ราย พบในกลุ่มอายุ 25 - 44 ปี มากที่สุด (4 ราย) รองลงมา ได้แก่ 45 - 64 ปี (3 ราย) และ 65 ปีขึ้นไป (2 ราย) เสียชีวิต 4 ราย ได้แก่ เมืองเจดดาห์ 2 ราย ริยาด 1 ราย และทาอีฟ 1 ราย ยอดผู้ป่วยสะสมของประเทศซาอุดีอาระเบียเป็น 544 รายและเสียชีวิต 176 ราย

2. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่า (Ebola Virus Disease) ณ วันที่ 26 พฤษภาคม 2557 มีดังนี้

- ประเทศ Guinea สถานการณ์ ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2557 มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่ 8 ราย เสียชีวิต 3 ราย ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ใหม่ คือ เขต Telimele มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่ 3 รายและเขตเก่าอีก 2 พื้นที่ ได้แก่ Gueckedou พบผู้ป่วยรายใหม่ 2 ราย และ Macenta รายงานผู้ป่วยรายใหม่ 3 ราย และเสียชีวิต 3 ราย ยอดสะสมผู้ป่วยที่มีอาการเข้าได้กับโรค 258 ราย เสียชีวิต 174 ราย

- ประเทศ Sierra Leone องค์การอนามัยโลกแจ้งในวันที่ 25 พฤษภาคม 2557 ว่าพบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสอีโบล่าในประเทศ Sierra Leone การระบาดครั้งนี้เกิดขึ้นที่เขต Koindu chiefdom ซึ่งมีชายแดนติดกับ Ebola virus disease hotspot Gueckedou ในประเทศ Guinea โดยมีรายงานผู้ป่วยยืนยัน 1 ราย และเสียชีวิตในชุมชน 4 ราย
